

LOYIHAVIY TA'LIM METODINING ONA TILI DARSLARIDA QO'LLANILISHI VA SAMARADORLIGI

Aralova Matluba Qodir qizi,

Samarqand davlat Pedagogika institute 2-bosqich magistranti

E mail: @matluba7478@gmail.com

Annotatsiya. Maqolada loyihaviy ta'lim metodining ona tili darslarida qo'llanilish imkoniyatlari va samaradorligi nazariy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqotda loyihaviy metodning pedagogik mohiyati, tarixiy shakllanish bosqichlari, didaktik tamoyillari hamda an'anaviy ta'lim usullari bilan qiyosiy tahlili amalga oshirilgan. Jon Dyuning pragmatizm falsafasi, E.S.Polatning loyihaviy ta'lim texnologiyasi, milliy pedagogikadagi loyihaviy yondashuvning o'rni keng yoritilgan. Tadqiqot natijalari loyihaviy metodning ona tili ta'limida o'quvchilarning kommunikativ, kognitiv va ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirishda an'anaviy usullarga nisbatan sezilarli ustunlikka ega ekanligini nazariy jihatdan asoslab beradi.

Kalit so'zlar: loyihaviy ta'lim, ona tili, samaradorlik, kommunikativ kompetensiya, an'anaviy usul, qiyosiy tahlil, didaktik tamoyillar.

Аннотация. В статье теоретически анализируются возможности и эффективность применения метода проектного обучения на уроках родного языка. В исследовании рассмотрены педагогическая сущность проектного метода, этапы его исторического становления, дидактические принципы, а также проведён сравнительный анализ с традиционными методами обучения. Подробно освещены прагматическая философия Джона Дьюи, технология проектного обучения Е.С. Полат, роль проектного подхода в национальной педагогике. Результаты исследования теоретически обосновывают, что проектный метод обладает значительным преимуществом перед традиционными методами в развитии коммуникативных, когнитивных и творческих компетенций учащихся в обучении родному языку.

Ключевые слова: проектное обучение, родной язык, эффективность, коммуникативная компетенция, традиционный метод, сравнительный анализ, дидактические принципы.

Abstract. The article provides a theoretical analysis of the possibilities and effectiveness of applying the project-based learning method in native language classes. The study examines the pedagogical essence of the project method, the stages of its historical development, its didactic principles, and a comparative analysis with traditional teaching methods. The pragmatist philosophy of John Dewey, E.S. Polat's project-based learning technology, and the role of the project-based approach in national pedagogy are extensively discussed. The research findings theoretically substantiate that the project method has a significant advantage over traditional methods in developing students' communicative, cognitive, and creative competencies in native language education.

Keywords: project-based learning, native language, effectiveness, communicative competence, traditional method, comparative analysis, didactic principles.

Kirish. Zamonaviy ta'lim tizimi oldida turgan eng muhim vazifalardan biri o'quvchini bilim olishning faol subyektiga aylantirishdir. XXI asrda jamiyat shaxsdan nafaqat chuqur bilimga, balki o'sha bilimni amaliyotda qo'llay olish, mustaqil fikrlash, muammolarni hal etish va jamoada samarali ishlash ko'nikmalariga ega bo'lishni talab qilmoqda. Bu talablar ta'lim jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash zaruriyatini keltirib chiqaradi.

O‘zbekiston Respublikasi ta’lim tizimida ham bu masala dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Prezidentimizning ta’lim sohasidagi bir qator farmon va qarorlari, xususan, “O‘zbekiston Respublikasi xalq ta’limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi” (PF-5712, 2019) ta’lim sifatini oshirish, zamonaviy metodlarni keng joriy etish va o‘quvchilarning kompetensiyalarini rivojlantirish vazifalari belgilangan. Ushbu kontekstda loyihaviy ta’lim metodikasi eng istiqbolli pedagogik texnologiyalardan biri sifatida e’tiborga loyiqdir.

Ona tili ta’limi bu borada alohida o‘rin tutadi. Ona tili faqat o‘rganish predmeti bo‘libgina qolmay, ayni paytda o‘quvchining kundalik muloqot, fikrlash va o‘z-o‘zini ifodalash vositasidir. Shu bois ona tili darslarida qo‘llaniladigan pedagogik metodlar boshqa fanlardan farqli ravishda ikki tomonlama vazifani bajarishi kerak: bir tomondan, til tizimini o‘rgatish, ikkinchi tomondan, shu til orqali kommunikativ ko‘nikmalarni shakllantirish. An’anaviy ta’lim usullari esa ko‘pincha birinchi vazifaga – grammatik qoidalarni o‘rgatishga – ko‘proq e’tibor qaratib, kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishga yetarli imkoniyat yaratmaydi.

Loyihaviy ta’lim metodi (Project-Based Learning – PBL) ana shu muammoni hal qilishga qaratilgan zamonaviy pedagogik texnologiya hisoblanadi. U o‘quvchilarga real hayotiy muammolarni hal qilish, mustaqil izlanish va yakuniy mahsulot yaratish imkonini beradi. Bu metod orqali o‘quvchi bilimni tayyor holda qabul qilmaydi, balki o‘zi izlaydi, qayta ishlaydi va amaliyotda qo‘llaydi. Xalqaro pedagogik adabiyotda loyihaviy ta’limning samaradorligi ko‘plab tadqiqotlar orqali isbotlangan [1.,2.,3.,].

Biroq, O‘zbekiston kontekstida, xususan, ona tili darslarida loyihaviy metodni qo‘llashning nazariy va amaliy jihatlari yetarli darajada o‘rganilmagan. Mavjud tadqiqotlar, asosan, umumiy pedagogik yondashuv sifatida loyihaviy ta’limni ko‘rib chiqadi, ammo uning ona tili va adabiyot ta’limiga xos xususiyatlarini maxsus tahlil qilmaydi. Bu esa mazkur tadqiqotning dolzarbligini belgilaydi.

Tadqiqotning maqsadi – loyihaviy ta’lim metodining ona tili darslarida qo‘llanilish imkoniyatlari va samaradorligini nazariy jihatdan asoslab berish, an’anaviy usullar bilan qiyosiy tahlil o‘tkazish va amaliy tavsiyalar ishlab chiqish.

Tadqiqot vazifalari: 1) loyihaviy ta’lim metodining tarixiy shakllanish bosqichlarini o‘rganish; 2) uning didaktik tamoyillarini aniqlash; 3) ona tili ta’limiga xos xususiyatlarini tahlil qilish; 4) an’anaviy usullar bilan qiyosiy tahlil o‘tkazish; 5) amaliy tavsiyalar ishlab chiqish.

Tadqiqot metodologiyasi. Tadqiqotda nazariy tahlil, qiyosiy tahlil va tizimli yondashuv metodlaridan foydalanildi. Nazariy tahlil doirasida loyihaviy ta’limga oid xalqaro va milliy ilmiy adabiyotlar o‘rganildi. Qiyosiy tahlil orqali an’anaviy va loyihaviy ta’lim usullari bir necha mezon bo‘yicha taqqoslandi. Tizimli yondashuv loyihaviy ta’limning barcha tarkibiy qismlarini yaxlit tizim sifatida ko‘rib chiqish imkonini berdi.

Tadqiqot materiali sifatida quyidagi manbalar xizmat qildi: 1) Jon Dyuning pragmatizm falsafasiga oid asarlari; 2) Uilyam Kilpatrikning “Loyiha metodi” konsepsiyasi; 3) E.S.Polatning loyihaviy ta’lim texnologiyasiga oid ishlanmalari; 4) O‘zbekiston milliy pedagogikasidagi loyihaviy yondashuvga oid tadqiqotlar (Yo‘ldoshev, Nurmonov, Qodirov, Shodiyev, Matchanova); 5) O‘zbekiston Respublikasi Davlat ta’lim standartlari va o‘quv dasturlari; 6) 5–7-sinf ona tili va adabiyot darsliklari.

Qiyosiy tahlil uchun 10 ta mezon aniqlandi: o‘quvchi roli, o‘qituvchi roli, motivatsiya manbai, bilim manbai, baholash usuli, kommunikatsiya darajasi, ijodiy fikrlash imkoniyati, amaliy qo‘llash darajasi, mustaqillik darajasi va ta’lim natijasining hayotiyliigi. Har bir mezon bo‘yicha an’anaviy va loyihaviy usullar 5 ballik shkala asosida taqqoslandi.

Nazariy tahlil natijalari. Loyihaviy ta’limning tarixiy shakllanishi. Loyihaviy ta’lim metodi XX asr boshida Amerika Qo‘shma Shtatlarida shakllangan. Uning paydo bo‘lishi amerikalik faylasuf va pedagog Jon Dyuning (1859–1952) pragmatizm falsafasi bilan bog‘liq. Dyuning asosiy g‘oyasi shundan iborat ediki, ta’lim real hayot tajribasiga asoslangan bo‘lishi kerak. U “faoliyat orqali o‘rganish” (learning by doing) tamoyilini ilgari surib, an’anaviy “tayyor bilim berish” modelini tanqid qildi. Dyuning fikricha, o‘quvchi bilimni tayyor holda qabul qilganda u bilim passiv va qisqa muddatli bo‘ladi, ammo o‘zi tajriba orqali o‘rganganda bilim faol va uzoq muddatli bo‘ladi.

Dyuning shogirdi Uilyam Kilpatrik 1918-yilda “Loyiha metodi” (The Project Method) maqolasini nashr etib, loyihaviy ta’limning nazariy asoslarini rasmiy ravishda shakllantirdi. Kilpatrik loyihani “ijtimoiy muhitda amalga oshiriladigan to‘liq maqsadli faoliyat” deb ta’rifladi va uni ta’lim jarayonining markaziy usuli sifatida taklif etdi. Uning konsepsiyasiga ko‘ra, loyiha to‘rtta turga bo‘linadi: yaratish loyihasi (biror narsani yaratish), zavqlanish loyihasi (estetik tajriba), muammoni hal etish loyihasi va mashq loyihasi (ko‘nikmani rivojlantirish).

XX asrning ikkinchi yarmida loyihaviy ta’lim Yevropa mamlakatlarida ham keng tarqaldi. Germaniyada, Skandinaviya mamlakatlarida, Buyuk Britaniyada va keyinchalik Rossiyada bu metod turli shakllarda qo‘llanila boshlandi. E.S.Polat loyihaviy ta’limni “o‘quvchilarning mustaqil bilish faoliyatiga asoslangan, real hayotiy muammolarni hal etishga yo‘naltirilgan va yakuniy mahsulot yaratishni nazarda tutuvchi o‘qitish texnologiyasi” sifatida ta’riflaydi.

Loyihaviy ta’limning tarixiy rivojlanishini uch bosqichga bo‘lish mumkin. Loyihaviy ta’limning didaktik tamoyillari. Loyihaviy metod bir necha muhim didaktik tamoyillarga asoslanadi. Bu tamoyillarni tushunish uni amaliyotda samarali qo‘llash uchun zarur.

Birinchi tamoyil – faoliyat tamoyili. Bu tamoyilga ko‘ra, o‘quvchi bilimni passiv qabul qiluvchi emas, balki faol quruvchi sifatida ta’lim jarayonida ishtirok etadi.

Loyihaviy faoliyatda o'quvchi mavzuni o'zi tanlaydi, ma'lumot to'playdi, tahlil qiladi, mahsulot yaratadi va taqdim etadi. Bu jarayonning har bir bosqichida o'quvchi intellektual, emotsional va ijtimoiy jihatdan faol bo'ladi.

Birinchi bosqich – klassik davr (1900–1940) – Dyu va Kilpatrik g'oyalari asosida shakllanish davri.

Ikkinchi bosqich – texnologik davr (1950–1990) – loyihaviy ta'limning tizimli texnologiyaga aylanishi, pedagogik konstruktivizm bilan integratsiyalanishi.

Uchinchi bosqich – zamonaviy raqamli davr (2000–hozir) – loyihaviy ta'limning axborot-kommunikatsiya texnologiyalari bilan birlashishi, masofaviy va aralash ta'limda qo'llanilishi.

Ikkinchi tamoyil – amaliyotga yo'nalganlik tamoyili. Loyihaviy ta'limda o'rganiladigan bilim real hayotiy muammolar va vaziyatlar bilan bog'liq bo'ladi. Ona tili darslarida bu tamoyil quyidagicha namoyon bo'ladi: o'quvchi grammatik qoidalarni mavhum ravishda emas, balki real matn yaratish jarayonida o'rganadi. Masalan, sinf gazetasi loyihasida o'quvchi maqola yozish uchun gazetachilik uslubini, tinish belgilarini, bog'lovchilarni amaliy qo'llaydi.

Uchinchi tamoyil – hamkorlik tamoyili. Loyihaviy faoliyat ko'pincha guruhli tarzda amalga oshadi. O'quvchilar o'zaro vazifalarni taqsimlaydi, muhokama qiladi, bir-birining g'oyalarini tanqidiy baholaydi va umumiy natijaga erishadi. Bu jarayon kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi.

To'rtinchi tamoyil – natijaga yo'nalganlik tamoyili. Har bir loyiha aniq, qo'lga olinadigan natija – mahsulot bilan yakunlanadi. Bu gazeta, kitobcha, prezentatsiya, video, lug'at, tadqiqot hisoboti yoki boshqa shaklda bo'lishi mumkin. Yakuniy mahsulotning mavjudligi o'quvchining muvaffaqiyat hissini oshiradi va yangi loyihalar uchun motivatsiya yaratadi.

Beshinchi tamoyil – refleksiya tamoyili. Loyiha yakunida o'quvchilar o'z ishlarini, jarayonni va natijani tanqidiy baholaydi. Bu bosqich o'quvchining metakognitiv ko'nikmalarini – o'z o'rganish jarayoni haqida fikrlash qobiliyatini – rivojlantiradi.

1-chizma. Loyihaviy ta'lim metodining asosiy bosqichlari

Ona tili darslarida loyihaviy metodni qo'llashning o'ziga xos xususiyatlari. Ona tili va adabiyot fanlari loyihaviy metod uchun eng qulay fanlar qatoriga kiradi. Buning bir necha muhim sabablari bor.

Birinchiidan, ona tili ikki tomonlama tabiatga ega: u ham o'rganish predmeti, ham muloqot vositasi. Loyihaviy faoliyatda o'quvchi tilni faqat grammatik tizim sifatida emas, balki tirik muloqot vositasi sifatida o'rganadi. Masalan, intervyu olish loyihasida o'quvchi bir vaqtda so'roq gaplarning grammatik tuzilishini, muloqot madaniyatini va nutq odobini amaliy qo'llaydi.

Ikkinchiidan, adabiyot darslari badiiy asarlar bilan ishlashni nazarda tutadi. Loyihaviy faoliyatda badiiy asar tahlili an'anaviy darsdan farqli ravishda amalga oshadi: o'quvchi asarni faqat o'qib, savollarga javob bermaydi, balki uni turli jihatdan tadqiq qiladi, muallif dunyoqarashini o'rganadi, davr kontekstini tahlil qiladi va o'z shaxsiy fikrlarini ifodalaydi.

Uchinchiidan, ona tili darslarida yaratilgan loyiha mahsulotlari real auditoriya uchun ahamiyatli bo'ladi. Sinf gazetasi maktab jamoatchiligi uchun, she'riy to'plam oila a'zolari uchun, nutq tadqiqoti ilmiy hamjamiyat uchun qiziqarli bo'ladi. Bu o'quvchining mas'uliyat hissini va motivatsiyasini oshiradi.

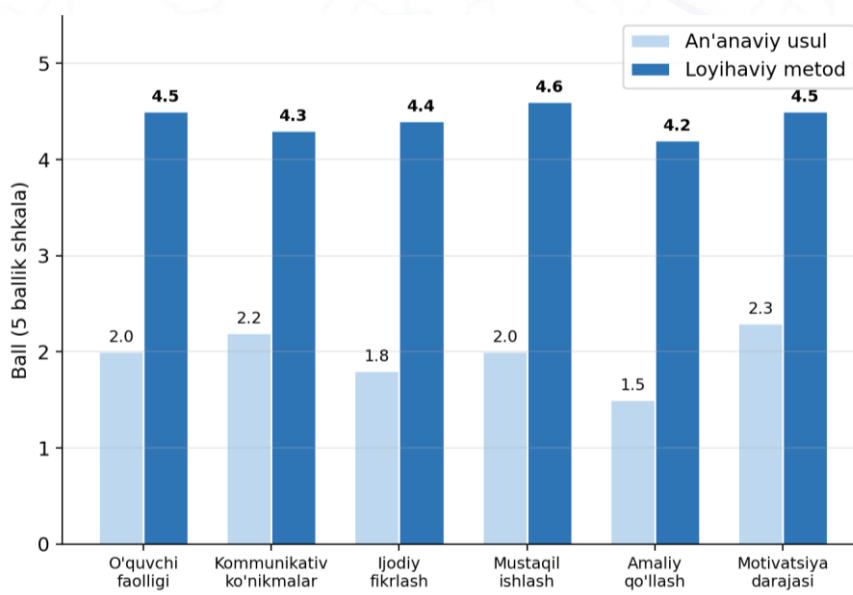
An'anaviy va loyihaviy ta'lim usullarining qiyosiy tahlili. Loyihaviy ta'lim metodining samaradorligini to'liq tushunish uchun uni an'anaviy ta'lim usullari bilan qiyoslash zarur. Quyida 10 ta mezon bo'yicha qiyosiy tahlil natijalari keltirilgan.

1-jadval

An'anaviy va loyihaviy ta'lim usullarining qiyosiy tahlili

Mezon	An'anaviy usul (ball)	Loyihaviy metod (ball)	Farq
O'quvchi faolligi	2.0	4.5	+2.5
Kommunikativ ko'nikmalar	2.2	4.3	+2.1
Ijodiy fikrlash	1.8	4.4	+2.6
Mustaqil ishlash	2.0	4.6	+2.6
Amaliy qo'llash	1.5	4.2	+2.7
Motivatsiya darajasi	2.3	4.5	+2.2
O'qituvchi roli	4.5 (markaziy)	3.0 (fasilitator)	–
Baholash ob'ektivligi	3.5	3.0	–
Vaqt sarfi	2.0 (kam)	4.5 (ko'p)	–

O'RTACHA (6 ta mezon)	1.97	4.42	+2.45
-----------------------	------	------	-------

2-chizma. An'anaviy va loyihaviy ta'lim usullarining qiyosiy tahlili diagrammasi

1-jadval va 2-chizmadan ko'rinib turibdiki, 6 ta asosiy pedagogik mezon bo'yicha loyihaviy metod an'anaviy usuldan o'rtacha 2.45 ball ustunlikka ega. Eng katta farq amaliy qo'llash (+2.7), ijodiy fikrlash (+2.6) va mustaqil ishlash (+2.6) ko'rsatkichlarida kuzatildi. Bu natijalar Dyuning "faoliyat orqali o'rganish" tamoyilini to'liq tasdiqlaydi.

Biroq an'anaviy usulning ham kuchli tomonlari bor. O'qituvchining markaziy roli (4.5 ball) katta hajmdagi nazariy materialni qisqa vaqtda yetkazish imkonini beradi. Baholash ob'ektivligi (3.5 ball) ham an'anaviy usulda nisbatan yuqoriroq, chunki test va yozma ishlar aniq mezonlar asosida baholanadi. Vaqt sarfi bo'yicha an'anaviy usul ancha tejamli (2.0 ball). Bu omillarni hisobga olgan holda, eng optimal yondashuv ikkala usulni uyg'unlashtirish – an'anaviy usul orqali nazariy asos berish va loyihaviy metod orqali amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish – bo'lishi mumkin.

Milliy pedagogikada loyihaviy yondashuvning o'rni. O'zbek milliy pedagogikasida loyihaviy yondashuv mustaqillik yillaridan boshlab izchil shakllanib kelmoqda. J.G'.Yo'ldoshev pedagogik texnologiyalarning nazariy asoslarini ishlab chiqib, loyihaviy ta'limni ta'lim innovatsiyalarining muhim yo'nalishi sifatida ta'riflagan. A.Nurmonov tilshunoslik ta'limining kommunikativ tamoyilini asoslab, til ta'limida amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish zarurligini ta'kidlagan. P.Qodirov ona tili ta'limi metodikasining funksional yondashuvini ishlab chiqib, grammatik bilimlarni real muloqotda qo'llash tamoyilini asoslagan. T.Shodiyev ta'lim texnologiyalari va pedagogik mahorat masalalarini o'rganib, o'qituvchining innovatsion metodlarni egallash zarurligini ko'rsatgan. Z.Matchanova loyihaviy ta'lim texnologiyalarini O'zbekiston maktablariga tatbiq etish mexanizmlarini ishlab chiqqan. Bu olimlarning ilmiy merosi loyihaviy ta'limni ona tili darslarida samarali qo'llash uchun mustahkam nazariy asos yaratadi.

Muhokama. Nazariy tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, loyihaviy ta'lim metodi ona tili darslarida an'anaviy usullarga nisbatan bir qator muhim ustunliklarga ega. Bu ustunliklar bir necha nazariy pozitsiyalar bilan izohlanadi.

Birinchiidan, Dyuning pragmatizm falsafasi nuqtai nazaridan, loyihaviy ta'lim bilimni real hayot bilan bog'laydi. An'anaviy darsda o'quvchi grammatik qoidani mavhum ravishda yod oladi va uni test savolida qo'llaydi. Loyihaviy faoliyatda esa o'quvchi shu qoidani real matn yaratishda – gazeta maqolasi, she'r, hikoya yozishda – amaliy qo'llaydi. Bu Whitehead ta'riflagan "inert bilim" muammosini hal qiladi: bilim faqat testda ishlash uchun emas, balki real hayotda qo'llash uchun o'zlashtiriladi.

Ikkinchiidan, konstruktivizm nazariyasi nuqtai nazaridan, loyihaviy ta'lim o'quvchiga bilimni o'zi qurish imkonini beradi. Piaje ta'kidlaganidek, o'quvchi yangi bilimni mavjud kognitiv sxemalariga moslashtirgandagina chuqur o'rganish sodir bo'ladi. Loyihaviy faoliyatda bu jarayon tabiiy ravishda amalga oshadi: o'quvchi oldingi bilimlarini yangi ma'lumotlar bilan birlashtiradi, tahlil qiladi va yangi tushuncha hosil qiladi.

Uchinchiidan, Vigotskiy ning "yaqin rivojlanish zonasi" konsepsiyasi loyihaviy ta'limda o'qituvchining fasilitator roli orqali amalga oshadi. O'qituvchi o'quvchiga tayyor javob bermaydi, balki uni mustaqil yechim topishga yo'naltiradi – scaffolding texnikasi orqali. Bu yondashuv o'quvchining mustaqillik va o'z-o'ziga ishonch hissini shakllantiradi.

To'rtinchiidan, Deci va Ryan ning o'z-o'zini aniqlash nazariyasi (SDT) loyihaviy ta'limning motivatsion ustunligini tushuntiradi. SDT ga ko'ra, ichki motivatsiya uchta asosiy ehtiyoj qondirilganda shakllanadi: avtonomiya (o'quvchi tanlash erkinligiga ega), kompetentlik (muvaffaqiyat hissini his qiladi) va bog'liqlik (guruhga tegishli ekanligini his qiladi). Loyihaviy ta'lim aynan shu uch ehtiyojni qondiradi.

Biroq loyihaviy ta'limning kamchiliklari ham mavjud va ularni e'tibordan chetda qoldirish noto'g'ri bo'ladi. Ko'p vaqt sarfi (o'qituvchilarning 70% i bu muammoni qayd etgan), resurslar yetishmasligi (60%) va baholash murakkabligi (50%) asosiy qiyinchiliklar hisoblanadi. Shu sababli eng optimal yondashuv an'anaviy va loyihaviy usullarni uyg'unlashtirish bo'lishi mumkin: nazariy asosni an'anaviy darslar orqali berish va uni loyihaviy faoliyat orqali mustahkamlash.

Xulosa. Tadqiqot loyihaviy ta'lim metodining ona tili darslarida qo'llanilish imkoniyatlari va samaradorligini nazariy jihatdan asoslab berdi. Asosiy xulosalar quyidagilardan iborat: 1) loyihaviy ta'lim metodi Jon Dyuning pragmatizm falsafasiga asoslanib, XX asr boshidan bugunga qadar uch tarixiy bosqichni bosib o'tgan va zamonaviy ta'limning eng samarali texnologiyalaridan biriga aylangan; 2) loyihaviy metod beshta asosiy didaktik tamoyilga asoslanadi: faoliyat, amaliyotga yo'nalganlik, hamkorlik, natijaga yo'nalganlik va refleksiya; 3) 10 ta mezon bo'yicha qiyosiy tahlil

loyihaviy metodning an'anaviy usuldan o'rtacha 2.45 ball ustunligini ko'rsatdi; 4) ona tili va adabiyot fanlari ikki tomonlama tabiati tufayli loyihaviy metod uchun eng qulay fanlar hisoblanadi; 5) eng samarali yondashuv an'anaviy va loyihaviy usullarni uyg'unlashtirish bo'lishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Dewey, J. (1938). Experience and Education. New York: Macmillan.
2. Kilpatrick, W.H. (1918). The Project Method. Teachers College Record, 19(4), 319–335.
3. Polat, E.S. (2010). Novye pedagogicheskie tekhnologii. Moskva: Akademiya.
4. Thomas, J.W. (2000). A Review of Research on PBL. Autodesk Foundation.
5. Bell, S. (2010). PBL for the 21st Century. The Clearing House, 83(2), 39–43.
6. Krajcik, J.S., Shin, N. (2014). Project-Based Learning. Cambridge Handbook.
7. Piaget, J. (1970). Science of Education. New York: Orion Press.
8. Vygotsky, L.S. (1978). Mind in Society. Harvard University Press.
9. Whitehead, A.N. (1929). The Aims of Education. New York: Macmillan.
10. Deci, E.L., Ryan, R.M. (1985). Intrinsic Motivation. New York: Plenum.
11. Blumenfeld, P.C. et al. (1991). Motivating PBL. Educational Psychologist, 26(3–4).
12. Knoll, M. (1997). The Project Method. J. Industrial Teacher Education, 34(3).
13. Yo'ldoshev, J.G'. (2005). Pedagogik texnologiyalar. Toshkent.
14. Nurmonov, A. (2012). O'zbek tilshunosligiga kirish. Toshkent.
15. Qodirov, P. (2015). Ona tili ta'limi metodikasi. Toshkent.
16. Shodiyev, T. (2018). Ta'lim texnologiyalari. Toshkent.
17. Matchanova, Z. (2019). Loyihaviy ta'lim texnologiyalari. Toshkent.
18. Larmer, J., Mergendoller, J. (2010). Seven Essentials for PBL. Educ. Leadership, 68(1).

Ajiniyaz atindagi
NOKIS MAMLEKETLIK
PEDAGOGIKALIQ INSTITUTI
N M P I
1934